

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1112-112

Chișinău

«12» martie 2016

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul articolelor 73 și 74 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova se prezintă Parlamentului spre examinare **în mod prioritar** proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.302 din 18 martie 2016.

Proiectul nominalizat este prevăzut în pt.425 din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anii 2014-2016, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.808 din 7 octombrie 2014, și în pt.1.4 a Foii de parcurs pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE.

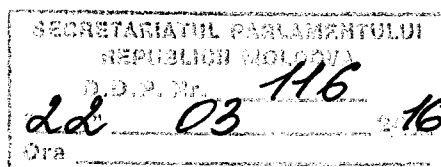
Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege – Centrul Național Anticorupție.

- Anexă:
1. Proiectul de lege nominalizat (în limba română și rusă), 1 ex. – șapte file,
 2. Hotărîrea Guvernului nr.302 din 18 martie 2016 (în limba română și rusă), 2 ex. – patru file,
 3. Nota informativă (în limba română și rusă) – patru file,
 4. Raportul de expertiză anticorupție – două file,
 5. Raportul de expertiză juridică – o filă.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

Ex.: T.Varatic
Tel.: 022.250312

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+373-22-250104

Fax:
+373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 302

din 18 martie 2016

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege privind modificarea
și completarea Codului penal al Republicii Moldova
nr.985-XV din 18 aprilie 2002**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiției

PAVEL FILIP

Vladimir Cebotari

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****privind modificarea și completarea Codului penal
al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Articol unic. – Codul penal al Republicii Moldova nr.985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74, art.195), cu modificările și completările ulterioare, se completează după cum urmează:

1. Se completează cu art.126¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 126¹.** Mijloace din fonduri externe

Prin mijloace din fonduri externe se înțelege resursele financiare și materiale alocate în calitate de granturi, subvenții, credite, donații, împrumuturi, ajutor umanitar de către Comunitatea Europeană sau de alte instituții, organizații și asociații internaționale, persoane fizice sau juridice, garantate sau contractate de către stat, precum și cele nerambursabile.

2. Articolul 240 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 240.** Utilizarea contrar destinației a mijloacelor din împrumuturile interne sau fondurile externe

(1) Utilizarea contrar destinației a mijloacelor din împrumuturile interne sau fondurile externe, dacă fapta nu constituie o însușire,

se pedepsește cu închisoare de pînă la 3 ani sau cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 5000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

(2) Utilizarea contrar destinației, a subvențiilor, donațiilor sau ajutoarelor umanitare, în proporții mari, dacă fapta nu constituie o însușire,

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 6 ani sau cu amendă în mărime de la 4000 la 5000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 6000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Utilizarea contrar destinației a împrumuturilor interne, granturilor, creditelor, precum și împrumuturilor externe, în proporții mari, dacă fapta nu constituie o însușire,

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 6 ani sau cu amendă în mărime de la 5000 la 6000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de la 3 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 7000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (2) și (3):

a) săvârșite în proporții deosebit de mari;

b) săvârșite de două sau mai multe persoane;

c) săvârșite de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional,

se pedepsesc cu închisoare de la 6 la 10 ani sau cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de la 4 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 9000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 4 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

3. După art.332 se completează cu art.332¹ și 332² cu următorul cuprins:

„**Articolul 332¹**. Obținerea frauduloasă a mijloacelor din fonduri externe

(1) Folosirea ori prezentarea de documente, înscrisuri sau date vădit false, inexacte ori incomplete, pentru primirea aprobărilor sau garanțiilor necesare acordării finanțărilor obținute sau garantate din fonduri externe, precum și omisiunea de a furniza datele cerute potrivit legii pentru obținerea de mijloace din fonduri externe, dacă fapta are ca rezultat obținerea frauduloasă a acestor mijloace financiare,

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani sau cu amendă în mărime de la 4000 la 5000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de la 2 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 6000 unități convenționale, cu privarea de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) în proporții mari;

c) de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană cu funcție de demnitate publică, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional,

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani sau cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de la 3 la 7 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu

amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) și (2), săvârșite în proporții deosebit de mari,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani sau cu amendă în mărime de la 7000 la 9000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de la 5 la 8 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani sau cu lichidarea persoanei juridice.

Articolul 332². Delapidarea mijloacelor din fondurile externe

(1) Însușirea ilegală a mijloacelor din fondurile externe,

se pedepsește cu închisoare de la 2 la 5 ani sau cu amendă în mărime de la 3000 la 4000 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 5000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a) de două sau mai multe persoane;

b) în proporții mari;

c) de o persoană publică, de o persoană cu funcție de răspundere, de o persoană publică străină sau de un funcționar internațional,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani sau cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de la 3 la 6 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 5000 la 7000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2) săvârșite:

a) de o persoană cu funcție de demnitate publică;

b) în proporții deosebit de mari;

c) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani sau cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de la 6 la 8 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 7000 la 9000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ

cu privire la proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului penal

Necesitatea elaborării și promovării proiectului de lege a fost condiționată de cerința de îmbunătățire și ajustare a cadrului legal în domeniul politicilor anticorupție privind asigurarea și protejarea intereselor financiare ale Comunității Europene sau alte altor instituții, organizații și asociații Internaționale sau persoane juridice, care acordă anual Republicii Moldova credite, donații, granturi, împrumuturi, fonduri externe, în vederea implementării programelor și proiectelor social-economice. Această cerință reiese din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.808 din 07.10.2014, și anume acțiunea nr.425 *„Examinarea cadrului normativ național în vederea înaintării propunerilor de ajustare a acestuia în partea ce ține de cercetarea și urmărirea penală în cazurile ce implică fondurile UE și ale altor donatori”*.

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene reprezintă un deziderat important atât al instituțiilor comunitare, cât și al autorităților naționale. Anual din fondurile externe se finanțează numeroase programe/proiecte care îmbunătățesc viața cetățenilor RM, însă utilizarea necorespunzătoare a fondurilor acordate îi afectează în mod direct pe cetățeni și prejudiciază întregul proiect european.

La etapa actuală, Republica Moldova este beneficiară a *peste 2,87 mlrd euro sub formă de granturi și credite preferențiale care sunt implementați în cadrul a peste 838 proiecte la nivel național*. Procesul de monitorizare și supraveghere a implementării proiectelor/programelor este efectuat de către Cancelaria de Stat a RM prin prezentarea de către beneficiari a unor rapoarte. Însă, procesul dat nu implică un control riguros din partea statului în ceea ce privește fraudarea sau delapidarea fondurilor externe.

Reieșind din impactul major al relației date, și anume protejarea intereselor financiare ale donatorilor străini și ale Comunității Europene, în vederea gestionării corecte și conform destinației fondurilor externe, sunt necesare măsuri legislative și adecvate în scopul prevenirii și combaterii fraudei și a oricăror alte activități ilegale care aduc atingere intereselor financiare ale instituțiilor europene.

Astfel, la nivel european protejarea intereselor financiare ale UE este o prioritate a instituțiilor europene. Uniunea Europeană combate fraudă și orice altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii, prin măsuri care descurajează fraudele și oferă o protecție efectivă în statele membre. Un oficiu specializat în lupta antifraudă este Oficiul European de Luptă Antifraudă (în continuare OLAF), responsabil de protejarea intereselor financiare ale UE prin combaterea fraudei, a corupției și a altor activități ilegale; apărarea reputației instituțiilor europene, investigând cazurile grave de abateri profesionale ale membrilor acestuia; sprijinirea Comisiei Europene în elaborarea și punerea în aplicare a politicilor de prevenire și depistare a fraudelor. De la înființarea sa,

OLAF a efectuat peste 3500 de investigații care au avut drept rezultat recuperarea la bugetul UE peste 1,1 mlrd de euro și condamnări la închisoare.

În România, de exemplu, funcționează o structură specializată pentru depistarea și cercetarea infracțiunilor împotriva intereselor financiare ale UE – Departamentul pentru Lupta Antifraudă (în continuare DLAF) care asigură, sprijină și coordonează îndeplinirea obligațiilor ce revin țării privind protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene, în conformitate cu prevederile art.325 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. În atribuțiile DLAF intră controlul obținerii, derulării și utilizării fondurilor europene. Pe parcursul anului 2013, DLAF a derulat 290 de acțiuni de control, dintre care 194 au fost finalizate. Valoarea celor 194 de proiecte ce au făcut obiectul acțiunilor de control a fost de 624.466.739,13 euro, iar valoarea impactului financiar estimat în cazul neregulilor și fraudelor depistate a fost de 31.623.093,47 euro. Drept urmare, protejarea intereselor financiare ale organismelor internaționale sunt obiective strategice și importante atât la nivel comunitar, cât și la nivel național, care trebuie să fie realizate prin mijloace preventive, legislative sau administrative.

Prin ordinul Directorului Centrului Național Anticorupție nr.87 din 12.06.2015 a fost constituit Grupul de lucru pentru realizarea acțiunii respective (nr.425 din Plan) în sarcina căruia intră *analiza cadrului normativ în vigoare*, experiența altor țări și normele europene în partea ce ține de cercetarea și urmărirea penală a cazurilor de fraudă și corupție din fondurile externe, inclusiv din fondurile Uniunii Europene și *elaborarea recomandărilor necesare* pentru modificarea și completarea cadrului legal național în vederea ajustării acestuia reglementărilor europene privind protejarea intereselor financiare ale Comunității Europene. În componența Grupului de lucru sunt desemnați reprezentanți ai Procuraturii Generale, Ministerul Afacerilor Interne, Comisia Națională de Integritate și Centrul Național Anticorupție

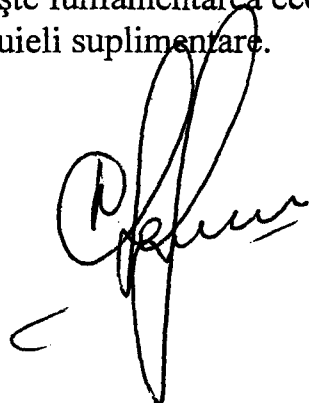
Ținând cont de importanța și contribuția fondurile externe în dezvoltarea economică a Republicii Moldova, Grupul de lucru a formulat și considerat oportun de a institui reglementări privind prevenirea, depistarea, cercetarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea mijloacelor din fondurile externe. Astfel, se propune modificarea art.240 din Codul penal prin încriminarea acțiunilor care presupun utilizarea contrar destinației a mijloacelor din împrumuturile interne sau fondurile externe. Astfel, în cazul dat necesită de a menționa că la alin.(2) sunt încriminate acțiunile de utilizare contrar destinației a mijloacelor financiare care nu presupun a fi rambursate (subvenții, donații, ajutoare umanitare), și respectiv răspunderea este mai mică în raport cu alin.(3) care se referă la mijloacele financiare rambursabile (împrumuturile interne, granturile, creditele și împrumuturile externe).

De asemenea, se propune completarea Codului penal la Capitolul XV „Infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică” cu componente de infracțiune care să incrimineze acțiunile ce au drept scop obținerea frauduloasă a mijloacelor din fonduri externe, precum și delapidarea mijloacelor din fondurile externe.

Prin aprobarea și implementarea proiectului de lege se va proteja interesele instituțiilor europene, se va asigura buna gestionare a mijloacelor financiare, se va preveni și combate fraudele financiare și, nu în ultimul rând, se va consolida politicile europene și cadrul legislativ național privind protecția intereselor financiare ale instituțiilor date.

În ceea ce privește fundamentarea economico-financiară a proiectului, acesta nu necesită careva cheltuieli suplimentare.

Director

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Viorel Chetraru', written over a circular stamp or seal.

Viorel CHETRARU